DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

OPHTHALMIA.

6

DISPUTATIO MEDICA INAUGURALIS, DE OPHTHALMIA;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,

D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NECNON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI Consensu; et Nobilissimæ FACULTATIS MEDICÆ Decreto;

PRO

GRADU DOCTORIS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

JACOBUS NIBLOCK,

HIBERNUS,

SOCIETAT. REG. PHYS. EDIN. SOD.

NECNON,

SOCIETAT. HIBERN. MED. EDIN. SOC. ORD.

Ad diem 24. Junii, horâ locoque solitis.

——————— Questuque cruentus,
Atque imploranti similis.

OVID.

EDINBURGI:

EXCUDEBANT ADAMUS NEILL ET SOCII.

M DCCC.

JACOBO NIBLOCK, ARMIGERO,

DE MONAGHAN;

HOMINUM ET PATRUM OPTIMO;

HASCE STUDIORUM PRIMITIAS,

EXIGUUM, SED SINCERUM,

OBSERVANTIÆ ET PIETATIS,

TESTIMONIUM,

SACRAS VULT

FILIUS,

JACOBUS NIBLOCK.

DISPUTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

DE

OPHTHALMIA.

INFLAMMATIO, pro variis quas occupat partibus, variis nominibus gaudet. Quùm oculos afficiat, Ophthalmia nuncupatur, quam hujusce dissertationis materiam selegi, cùm ob frequentiam, tùm partis affectæ magnam utilitatem, et summam formæ dignitatem.

Scriptores ferè omnes ophthalmiam dividunt in duas ſpecies, nimirùm, Idiopathicam et Symptomaticam. De priori tantùm, pauca differere in animo eſt: quia poſterioris curatio, a morbi primarii medela, pendet.

Hunc morbum ſic definit doct. et cel. CULLENUS:

" Rubor et dolor oculi; lucis intolerantia;
" plerumque cum lachrymatione."

MORBI HISTORIA.

DISTINGUI ſolet hic morbus in Ophthalmiam Membranarum, et Ophthalmiam Tarſi. Prior in tunica adnata, membraniſque ei ſubjectis,

jectis, sita est. Posterior, glandulas sebaceas in tarso, seu margine palpebrarum, positas, invadit; et tumore, erosione, et exudatione glutinosa, plerumque stipatur.

Præcipuum ophthalmiæ signum, est rubor vividus adnatæ, quem efficit vasorum numerus, major quàm in statu naturali conspicitur, quæ admodùm turgescunt, et sæpissimè extenduntur in corneam, quúmque morbus diu perstiterit, non rarò in maculas albas desinunt. Quod cùm accidit, cornea ipsa interdum opaca evadit. Cum his, dolor magnus, qui semper præsens est, quocunque motu in oculo exacerbatur. Porrò, semper adest pulveris quasi palpebram inter et oculi globum delitentis sensus, luce adauctus; unde oritur lachrymarum effusio magna, interdum adeò acrium, ut partes vicinas excoriat. Hæc symptomata plerumque comitatur pupillæ contractio, præsertim

tim

tim quùm lux admittitur. Adnatæ inflammatio per membranam interiori palpebrarum superficiei distributam serpit; et sic cum tarso communicans, glutinosi humoris e glandulis ibi positis exudationem promovet, qui noctu palpebras conglutinat, manè vix separandas. Quùm vetus sit morbus, visus imminuitur, aut prorsùs aboletur; interdum comitante dolore capitis lancinante, adeò gravi, ut membranarum subjectarum inflammationem subesse suspicionem præbeat. Muscæ ante oculum volitare videntur, et pyrexia ac delirium interdum accedunt; sed hoc minimè frequens est. Ophthalmiam epidemicam et contagiosam interdum fuisse, accepimus: Quando epidemica est, tempore vernali grassari dicitur, et pessimis symptomatis stipatur. Est ubi periodicè grassatur, et evacuationibus quibusdam alternatur; non rarò aliorum morborum symptoma observatur.

Ophthalmia

Ophthalmia refolutione, nonnunquam etiam fuppuratione, finitur. Nunquam, quoad fcio, in gangrænam definit. Aliquando maculas in membrana, quâ cornea obducitur, relinquit, quæ non raró per totam corneæ fuperficiem extenduntur, visûsque facultatem, imminuunt, vel prorfùs abolent.

CAUSÆ REMOTÆ.

Inter caufas remotas, quæ ad ophthalmiam opportunitatem efficiunt, præcipua habendus eft peculiaris corporis habitus, nempè diathefis phlogiftica, quæ ophthalmiæ, ut et reliquarum phlegmafiarium, frequens caufa eft. Omnia ea quæ fanguinem jufto copiofiorem

rem caput verſus dirigunt, vel ejuſdem reditui obſtant, morbo inducendo habilia ſunt. Hujuſmodi ſunt, fluxuum antiquorum ſuppreſſio, corporis inclinatio, ligaturæ collum comprimentes, in pulmonibus ſanguinis congeſtio, vel omnes cauſæ quæ ſanguinis per vaſa pulmonum reditum liberum prohibent. Oculi vaſorum laxitas et debilitas, unde unde orta, præcipuam ad morbum proclivitatem gignit. Non raró ea debilitas ab ophthalmia prægreſſa inducitur. Cauſæ aliæ ſunt, quibus produci poteſt morbus, ſine ulla præcedente corporis conditione: quorum præcipuæ ſunt, vis externa oculis illata; corpora extranea, ſtimulantia ſive acria, qualia ſunt metallorum ſive nicotianæ fumi, vel corpora mechanica ſub palpebras delata; pili ciliares introrſùm verſi; tarſorum inverſio; et tubercula palpebris adhærentia.

CAUSÆ

CAUSÆ EXCITANTES

FREQUENTIORES, ſunt ſequentes; nempè, lux nimis vivida, rerum minutarum crebra inſpectio, ebrietas frequens, præſertim ſi vocis intentio, calor externus et lux opus ſuum conferunt; quia hæc omnia arterioſum ſyſtema ad tam violentam actionem cient, ut ſanguis in oculi vaſa, ad morbum jam per ſe proclivia, ſummâ vi propellatur. Irritatio, quoque, ab aliis morbis derivata, vel oculi ipſius, vel totius ſyſtematis, hunc morbum efficere poſſunt. Inter tales cauſas frequentiores, ſunt ſyphilis, ſcrofula, rubeola, et gonorrhϾ ſuppreſſio. Calor et

frigus,

frigus, corporibus jam ad morbum opportunis alternatim applicata, ophthalmiam gignere ſolent. Ille, dum vaſorum nervos ſtimulat, humoresque rarefacit, ſolida ſimplicia ſolvit. Hoc autem, fibris ſimplicibus conſtrictis, et vaſorum cavo imminuto, quò minùs ſanguis liberè tranſeat, impedit; ſicque oculorum debilitas, alternâ earum actione, inducitur.

RATIO SYMPTOMATUM.

Lucis intolerantiam efficit retinæ ſenſibilitas aucta, nervorum ſenſibilitate vaſorumque actione æquè intensis; et nictatio frequens quæ inde oritur, vaſis adnatæ nimis repletis, oculi dolorem graviorem reddit.

Rubor

Rubor oculi non ſolum a rubris particulis ſanguinis, in vaſa, quæ in ſtatu naturali humorem decolorem ferre deſtinantur, adactis, oritur ; verùm etiam a vaſis ipſis, ſanguinem ferentibus, ſolito turgidioribus factis. Hinc acutus dolor provenit ; namque eadem actio, quâ ſanguis propellitur in vaſa humorem decolorem ferre deſtinata, nervorum ſenſilitatem auget, ut in omnibus membranis inflammatis apparet.

Lachrymarum effuſio omni irritatione excitatur, præſertim tamen lucis admiſſione, vel tarſi ſuper vaſa turgida frictione.

Pupillæ contractio naturæ niſus eſt, quo lucis radiis ad retinam tranſitus denegetur, quippe cujus ſenſilitas ſanguinis impetu in vaſis admodum augetur.

PROGNOSIS.

Conjecturam probabilem de hujus morbi terminatione prænunciandi caufa, phænomenis fequentibus maximam attentionem adhibeamus, neceffe eft. Judicium noftrum de morbi eventu, ab inflammationis violentia, duratione, et caufarum natura, pendet. Si ab ictu fubitò originem trahit, amaurôfin inducere periclitatur. Inflammatio lenis, quæ vix ultra adnatam et palpebras progreditur, cornea lucida, copiofa lachrymarum leniorum effufio, fi remedia idonea adhibita fuerint, terminationem morbi fauftam fore denunciant. Pupillæ contractio, mufcæ volitantes, capitis

et

et temporum dolor lancinans, lucis intolerantia, magnam membranarum profundiorum inflammationem, ideóque visûs abolitionis periculum, ſubeſſe denotant. Oculorum quoque et narium ſiccitas, mali ominis ſunt; quia nervorum inſenſilitatem indicant. Maculæ et craſſitudo corneæ, globi oculi ſuppuratio, vel ex parte vel omninò, cæcitatem portendunt.

MEDELA.

Quoniam hicce morbus duo habet ſtadia, medendi indicationes variæ ſint, oportet. Igitur primò Activam, deinde Paſſivam, Ophthalmiam conſiderabo. Partis affectæ turgeſcentia, vaſorumque actio aucta, ſtadium primum denotant,

denotant, et his ſymptomatis ferè ſemper aggreditur ophthalmia. Sed quùm morbus diu manſerit, vel poſt remediorum, in ſtadio activo adhibitorum, uſum, in ſpeciem paſſivam ſæpiùs mutatur. Interdum initio paſſiva eſt, præſertim quùm in ſenibus accidit, vel in habitu debili inſtructis, in quibus nonnunquam ophthalmia pertinaciſſima, et certis intervallis redux, obſervatur.

Sed conſilia Ophthalmiæ Activæ medendi ſunt:

1*mò*, Sanguinis in parte dolente impetum imminuere.

2*dò*, Symptomatis quibuſdam moleſtis obviam ire.

Priuſquam,

Priuſquam, autem, ad indicationes generales progrediamur, cauſæ remotæ vel amovendæ vel evitandæ ſunt. Ante omnia, ſedulò evitanda ſunt ſequentia; nempè, lucis admiſſio, calor externus, et ſtudia nocturna, vel alii viſum intendendi modi. Ideóque æger in tenebris profundis ſemper verſetur, quo principio nihil utilius in hujus morbi medela, invenitur, ut experientia docet. Scire tamen oportet, ægrum, poſtquam in tenebris diu commoratus ſit, ad almam lucem paulatim eſſe reducendum. Ad corpora extranea inter palpebras incluſa removenda, ablutio fluido blando, ſyringis opè, interdum ſatis eſt. Interdum, tamen, chirurgi opem poſcunt: alia, pro eorum natura, aliis remediis tollenda ſunt.

Conſilio priori accommodatur regimen antiphlogiſticum. Hoc enim, per totum morbi decurſum,

decurſum, ſummâ diligentiâ obſervandum eſt. Hoc perficiendum eſt ſtimulis omnigenis, ſive internis, ſive externis, evitandis; qualia ſunt, lux nimia, nimius calor, cibus concoctu difficilis, vel e materia carnea conflatus. Hoc regimen ſummam attentionem ſibi vindicat, utpote quod ad morbi medelam plurimùm conferat. Ægro, igitur, cibus animalis prorſùs denegandus eſt; concedendaque tantùm farinacea et lac, quæ corpus non ſtimulant; necnon diluentia leniſſima, ad libitum, pro potu adhibeantur. Liquores ſpirituoſi et fermentati prorſùs abigantur.

═

Sanguinis detractio.—Quùm cauſa proxima perpendatur, præcipua pars medelæ in hac conſiſtat, neceſſe eſt. In ophthalmia, eodem modo ac in reliquis inflammationibus localibus evacuationes topicæ, per cucurbitulas cruentas

temporibus

temporibus admotas, et vaſorum turgidorum ſcarificationem, unà cum hirudinibus temporibus applicatis, ſanguinis quantitatem ſatis imminuunt. Atqui raró adhibenda eſt generalis ſanguinis evacuatio, niſi diatheſis phlogiſtica et pyrexia magna adſunt, aut membranæ profundè ſitæ inflammantur, præſertim autem retina, cujus ſymptomata in hyſteria obſervata ſunt. Quod cùm accidit, ſanguinis miſſio eò magis prodeſt quò propiùs oculo vena ſecatur. Hinc venam jugularem, vel arteriam temporalem, incidere præſtat. Admoveri debent veſicatoria partibus unde evacuatio hirudinibus vel cucurbitulis cruentis procuratur, quæ vaſorum actionem imminuunt; non quia revulſionem efficient vi ſtimulatrice, ſed quia vim poſſident partis inflammatæ ſenſilitatem obtundendi: Sicque uſus eorum in pneumonia, aliisque inflammationibus, explicari poteſt. Nam admodum

utilia

utilia inveniuntur, potiùs partium affectarum ſpaſmum ſolvendo, quàm ſerum evacuando. Si morbus ſæpe redit, vel aliis morbis alternatur, vel ad eum opportunus eſt æger, fonticuli ejus reditui ſæpe obſtant. Laxantia in capitis morborum medelâ, in omni ævo meritò laudata ſunt. Nam non ſolum humoris aquoſi evacuationem promovent, et ſic humorum maſſam imminuunt; ſed ſtimulo eorum ad inteſtina communicato, ab aorta aſcendente ad deſcendentem ſanguinis impetum derivant, et hoc modo, affectiones omnes inflammatorias, præſertim pyrexiâ ſtipatas, egregiè ſublevant. Tamen fatendum eſt, pro evacuationis quantitatis ratione ea non prodeſſe, propter cauſas, quas in generali ſanguinis detractione conſideranda, anteà traditæ ſunt. Sed omnium laxantium hydrargyri præparationes, præſertim ſi humores opaci apparent, abſorptionem optimè promovent.

Conſilio poſteriori inſerviunt ſequentia: In cruciantibus oculorum doloribus, fomenta tepida, vaſorum ſpaſmum removendo, multùm proſunt. Ut et tinct. opii, quæ cum juſta aquæ quantitate multùm levamen affert. Lachrymarum acrium, genas et partes vicinas excoriantium, effuſioni obviam itur alicujus unguenti mitis applicatione. Quod ſi lachrymæ inter palpebras ſint incluſæ, ut interdum uſu venit, humore viſcido ex glandulis Meibomianis ſecreto, qui palpebras noctu arctiſſimè conglutinat, abſorptionem impediendo, et irritationem inflammationemque augendo, peſſimis effectibus originem præbent. Talis exudatio in omnibus ferè ophthalmiæ ſpeciebus, accidit; præſertim autem, quùm afficiantur tarſi; et ulcuſcula, unde oritur, remediis cauſæ ſpecificæ naturæ accommodatis, ſunt ſananda. Sed ſi affectio idiopathica eſt, inflammationis curationem, et ipſa poſtulat, et ad-

C hæſio

hæſio aliquo unguento ſimplici prohibeatur. Si tamen adhæſio manè adhuc perſtat, fomentis calidis reſolvenda eſt ; ſcire autem oportet, omnes applicationes unctuoſas perniciosas eſſe.

Remediis ophthalmiæ activæ accommodatis jam enumeratis, ad ea quæ in Paſſiva adhibentur, me convertam. Ophthalmia paſſiva ſuccedit ophthalmiæ diu protractæ, a relaxatione et debilitate ortæ, quas prægreſſa vaſorum actio aucta ſemper relinquit. Remedia igitur quæ in altera utiliſſima inveniuntur, in altera quàm maximè nocent. Hinc non ſupervacaneum videtur, medendi conſilium in ophthalmia paſſiva indicare; nimirùm, partium affectarum tonum et actionem reſtaurare, corporique robur priſtinum reſtituere.

Ut priorem partem hujus indicationis impleamus, aſtringentia topica, et ſtimulantia, adhiberi debent. Ut obviam eamus excretioni a glandulis Meibomianis provenienti, et ob acrimoniam morbum diu protrahenti, remedium optimum mihi videtur, unguentum hydrargyro nitrato rubro conſtans, cui adjiciatur juſta quantitas unguenti ſimplicis, penicilli ope partibus affectis manè et noctè applicatum: cujus vi ſtimulandi, ſolita vaſorum actio reſtituitur; poſteáque ulcuſculorum, unde exudatio oritur, ſanatio citò perficienda eſt. Collyria aſtringentia, cujuſcunque generis ſint, utilia inveniuntur; præſertim, autem, ea quæ ſolutione zinc. acet. aq. et camph. conſtant; vel aq. diſtil. zinc. vitriol. et acid vitr. dilut., quorum utilitatem magnam in Noſocomio Edinenſi, ipſe teſtatus ſum.

Errhina,

Errhina, humorum fluxum e naribus, partibusque oculorum vicinis, eliciunt, ſtimulando nervi optici ramulos, narium membranæ ſuperficiei impenſos; et hic fluxus forſan æqualis eſt ei quem eliciunt veſicatoria, quæ non minùs utilia in hac quàm in ſtadio activo reperiuntur; nam evacuando et eodem tempore ſtimulando, vaſa, jam debilia facta, priſtinum tonum recuperare poſſunt.

Univerſum corpus tonum ſolitum, ſtimulantium et tonicorum ope, recuperat: ſtimulandi vi, nihil magis valet electricitate, modicè diuque adhibita. Sed niſi alia remedia cum ea conjuncta ſunt, effecta citò evaneſcunt, ejusque uſu ſolo curatio ferè nunquam perficitur. Cortex Peruvianus omnibus tonicis antecellit, ut conſtat ex mirifica vi ejus roborante in morbis a debilitate oriundis. Et ne morbus redintegretur, poſt ejus curationem, in hujus

remedii

remedii ufu diuturno perfeverandum eft. Et fi morbus periodicus evadit, ante inflammationis reditum expectatum, adhibere debet. Hujufmodi curationis beneficium in fœmina, ætatis florentis, quæ hoc morbo certis intervallis redeunte laborabat, ipfe teftatus fum. Eidem confilio inferviunt ferri preparationes. Balneum frigidum, quoniam effecta fua in univerfum corpus exerit, quo minus fanguis ad ullam præ cæteris corporis partem ruat, impedit, et fic æqualem fanguinis circuitum ubique fervat.

FINIS.